

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas

Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-03-0001

„Skaitmeninio ugdymo tūlėjimas“

2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

I. DAILĖ

Parengė dr. Ramutė Rachlevičiūtė ir Irena Staknienė

1. Dalyko paskirtis

1.1. Dailė – meninio ugdymo dalis.

1.2. Dailės dalykas pagrindinėje mokykloje apima vizualinių menų, architektūros, dizaino, tautodailės ir taikomosios dailės pažinimą.

1.3. Dabartinėje vaizdų epochoje dailės dalykas yra itin svarbus, nes meno kūriniai gal ir ne taip stipriai, kaip norėtusi, bet visgi duoda atkirtį vaizdų bruzdesiui, mirgėjimui: sustabdo klaidžiojantį dėmesį, moko susikaupti, tyrinėti vaizdą, perprasti, kodėl vienas vaizdas yra meniškasis, o kitas - ne. Moko analizuoti reklamą, padeda formuoti skonį, supratimą, atsparumą, perprasti jų poveikio triukus. Ir svarbiausia - ieško prasmės, kelia klausimus: kodėl meno kūrinys yra būtent *taip*, o ne *kitaip*. Ir kaip yra gyvenime.

1.4. Dailė pasižymi funkcijų įvairove: estetinio pasigėrėjimo ir pramogos, komunikacinė ir reprezentacinė, psichologinės savireguliacijos ir socialinės integracijos, kultūros tęstinumo ir inovatyvumo, kitomis funkcijomis. Dailė stiprina asmens tapatumą, moralinę, tautinę ir pilietinę brandą, subtiliai plečia kultūrinį horizontą, augina pakantumą, empatiją, toleranciją *kitam* meninėmis, o ne didaktinėmis priemonėmis.

1.5. Tyrimai rodo, kad dailės mokymas teikia puikias galimybes asmens vaizduotės, kūrybiškumo, emocinio intelekto, meninės ir estetiškos kompetencijos bei bendrųjų kompetencijų ugdymui. Taip suteikiamos galimybės mokinių į(si)traukimu į mokymąsi ir užtikrina saviraišką vizualiomis priemonėmis. Skatinami pažinti savo polinkius, mokiniai geba savarankiškai ieškoti ir įsisavinti naujų su dailė susijusių žinių ir vizualinės raiškos formų nagrinėjimą, idėjų paiešką bei kūrybišką jų įgyvendinimą, savo veiklos ir darbo rezultato į(si)vertinimą šiuolaikinės dailės kontekste. Mokiniai mokosi at(si)rinkti sau vertingą informaciją ir kritiškai apmąsto dailės vaidmenį žmogaus gyvenime ir šiuolaikinėje visuomenėje.

1.6. Dailės dalyko paskirtis:

Padėti kiekvienam mokiniui pasijusti kūrėju.

Tegu pradžioje ir nedideliame popieriaus lape, bet leidžia pasijusti šeimininku, kuris kuria tvarką, gėrį ir grožį savo „teritorijoje“. Ir tai galima daryti savaip, pasirenkant sau tinkamas kūrybos priemones, būdus ir vizualiai išreiškiant savo emocijas, suteikiant pavidalus savo mintims, išgyvenimams, kuriuos neretai žodžiu, raštu sunku, o gal ir neįmanoma išsakyti.

Smalsiai ir atidžiai stebėti, vertinti grožio ir kūrybines apraiškas, kaip būtiną savo tobulėjimo ir pasaulio egzistencijos pagrindą/pamatą.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas

Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-03-0001

„Skaitmeninio ugdymo tui gimimas“

2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

Klasikinis menas rodo, kokie istorijos bėgyje buvo gėrio, grožio ir tiesos idealai, kaip kito jų vaizdavimo būdai, formos. Tautodailė vizualiais būdais pasakoja tautos, valstybės istoriją, leidžia atpažinti ir moko mus puoselėti mūsų egzistencijos šaknis, būdus. Architektūra, dizainas ir taikomoji dailė atskleidžia, kaip keitėsi žmonių gyvenamoji aplinka, daiktai, kaip jie kito ir kokią prasmę jie turi mūsų gyvenime. Šiuolaikinis menas kelia rūpimus, skaudžius visuomenės, bendruomenės gyvenimo klausimus, ir paruoštų atsakymų nerasime meno kūrinuose. Bet norint į tuos klausimus atsakyti, meno suvokėjui reikia pasvarstyti, kodėl yra būtent taip, ir tenka prisidėti, tapti prasmės kūrėju.

2. Dalyko tikslai ir uždaviniai

2.1. Dailės dalyko tikslai:

Sudaryti sąlygas mokiniams dailės raiškos ir kūrybos dėka pažinti savo polinkius, save ir supantį pasaulį.

Įgyti tvirtą kultūrinį pagrindą, pažįstant Lietuvos bei pasaulio paveldą, ir jaustis aktyviu gyvenimo ir savo ateities kūrėju.

2.2. Pradinio ugdymo dailės dalyko tikslas:

Pažadinti vaiko prigimtines kūrybines galias, sudominant spontaniškų vaizdų galimybėmis ir įvairove.

Drąsinti kurti atsirenkant kiekvienam artimą raiškos būdą.

Nuosekliai ir patraukliai ugdyti estetinę nuovoką.

2.3. Pradinio ugdymo dailės dalyko uždaviniai:

Siekama, kad per dailės pamokas mokiniai:

- pasinertų į kūrybinį procesą ir pasijustų aktyviu jo dalyviu;
- pajustų spontaniškos kūrybos džiaugsmą ir stebėtusi netikėtai gimusių savo ir kitų sukurtų vaizdų patrauklumą;
- išmėgindami įvairias tradicines ir šiuolaikines raiškos priemones, drąsiai eksperimentuotų ir improvizuotų negalvodami apie galutinį rezultatą;
- gėrėdamiesi ir stebėdami grožio ir gėrio apraiškas, lavintų meninę išvalgą ir mąstymą, pagarbiai priimtų kitas kultūras ir ieškotų sąsajų su Lietuvos daile;
- pritaikytų dailės raiškos ir ugdymo daile gebėjimus: noriai dalyvautų kultūriniame mokyklos bendruomenės gyvenime ir pamatyti, kaip dailė keičia jo aplinką, klasę ir namus.

2.4. Pagrindinio ugdymo dailės dalyko tikslas:

Puoselėti menininkui būdingą mąstymą vaizdais ir estetinę nuovoką.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas

Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-03-0001

„Skaitmeninio ugdymo tūlėjimas“

Ugdyti gebėjimus kurti, lyginti ir vertinti savo ir kitų dailės raiškos būdų įvairovę.

Padėti formuoti kultūrinės kompetencijos pagrindus.

2.5. Pagrindinio ugdymo dailės dalyko uždaviniai:

Siekama, kad per dailės pamokas mokiniai:

- pasijustų kūrėju, idėjų ir įkvėpimo ieškotų/semtųsi gamtoje, įvairiose kultūros ir meno apraiškose, savo išgyvenimuose;
- per kūrybiškumą ir ugdomą kultūrinę kompetenciją pažintų save, kitą ir supantį pasaulį;
- aptardami praeities ir dabarties dailės reiškinius pažintų Lietuvos ir pasaulio meno paveldo unikalumą;
- lavintųsi dailės gebėjimus atsirinkdami įvairias tradicines ir/ar šiuolaikines raiškos priemones, išradingai jas pritaikytų savo kūrybiniuose darbuose/projektuose;
- kūrybingai taikytų dailės raišką ir per ją ugdytųsi pažinimo gebėjimus: mokytųsi kurti estetiškai patrauklią aplinką, siektų tapti aktyviu kultūrinio klasės, mokyklos ir bendruomenės gyvenimo dalyviu;
- kūrybinės raiškos dėka ugdytųsi etnines bei dorines nuostatas, pagarbiai priimdamos kitų kultūrų artefaktus ir meno kūrinius.

2.6. Vidurinio ugdymo dailės dalyko tikslas:

Plėtoti mokinių vizualinės išraiškos priemonių pažinimą kaip vieną iš šiuolaikinės kultūros sudedamųjų dalių.

Ugdytis gebėjimus komunikuoti dailės priemonėmis.

Tikslingai lavinti kūrybiškumą, estetinę nuovoką ir kultūrinę kompetenciją.

3. Kompetencijų ugdymas dalyku

Dailės dalyko mokymosi turiniu ugdomos kūrybiškumo, pažinimo, kultūrinė, komunikavimo, pilietinė, socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencijos.

Kūrybiškumo kompetencija

Pati dailės raiška suteikia naujų, nepakartojamų galimybių kūrybiškumo kompetencijai, nes mokiniai ieško kūrybinių idėjų savo aplinkoje ir dailės kūriniuose. O raskami dar įvairios informacijos apie kūrybos būdus ir technikas, susipažindami su meninės kūrybos procesais pritaiko juos autentiškai idėjų raiškai. Nuosekliai susipažindami su kūrybos proceso ypatumais, kurie yra bet kokio kūrybiškumo pagrindas, tvirtina savo asmenybės tapatybės formavimąsi su kūrybiškumo matmeniu.

Pažinimo kompetencija

Dailės dalykas skiriamas ne tik kūrybinei raiškai, kuri jau savaime yra savi pakankama, bet dar ir dailės reiškinių pažinimui. Tai prisideda prie įvairių šalių, rasių, skirtingų kultūrų emocijų, minčių, papročių, lūkesčių

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas

Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-03-0001

„Skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas“

2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

	<p>atpažinimo. Taip po truputį kaupiant dalykines žinias auginamas kritinis mąstymas, atsiranda galimybė netiesiogiai atpažinti problemas ir ieškoti jų sprendimo. Svarbi pažinimo kompetencijos dalis yra mokėjimas mokytis. Pats dailės raiškos ir pažinimo procesas padeda mokiniui mokytis, nes mokiniai ieško kūrybinių idėjų savo aplinkoje ir dailės kūrinuose; ieško ir randa įvairios informacijos apie kūrybos būdus ir technikas; planuoja savo kūrybinę veiklą (kuria eskizus, išsirenka geriausius, pasirenka tinkamus dailės reikmenis ir meninės išraiškos priemones); mokosi laikytis savo plano ir jį prireikus koreguoti; rodydami savo darbus kitiems ir juos aptardami parodo, ko išmoko, apmąsto ir įsivertina savo pasiekimus ir numato, ko norėtų mokytis ateityje.</p>
Kultūrinė kompetencija	<p>Kultūrinis išprusimas vyksta visą gyvenimą, o mokykloje padedamas pagrindas, ant kurio tik ir įmanomas tolesnis visapusiškos asmenybės augimas. Susipažindami su praeities epochų menu ir grožio idealais, galėdami juos palyginti su dabartinės epochos meno procesais, šiuolaikiniu menu mokiniai ugdomi ir augina kultūrinį sąmoningumą, suvokia, kodėl vieni dalykai patinka, o kiti - nepatinka. Jie išmoksta rinktis, nes juk negali patikti visas praeities epochų menas ir šiuolaikiniai menai. Todėl labai svarbu, kad dėka kultūrinės kompetencijos ateityje jaunas žmogus rinksis ne tik pramoginę funkciją turinčius meno kūrinius.</p>
Komunikavimo kompetencija	<p>Komunikavimo gebėjimai itin aktualūs šiuolaikinės informacinės visuomenės nariams. Svarbiausia, kad dailės ugdymas suteikia galimybes ne verbaliai, o vizualiai gauti/priimti ir sukurti/siųsti pranešimą, kurio analizavimą ir interpretavimą užtikrina kitos dailės dalyko kompetencijos (pažinimo, kūrybiškumo ir kt.). Per dailės pamokas mokiniai patiria, kad ne visada įmanoma ir reikia sukurti žodinį pranešimą, ir kad vizualus pranešimas netiesiogiai, o perkeltine prasme (per asociacijas, per simbolius, alegorijas ir kitokias figūras) padeda mokiniui pasvajoti, paieškoti įdomesnių kelių, sukurti ir/ar atpažinti kito sukurtą viziją.</p>
Pilietinė kompetencija	<p>Atpažįstant įvairių šalių, rasių, skirtingų kultūrų emocijas, mintis, papročius, išgyvenimus, svajones, mokiniai supranta, kad ir esant kultūrinei, visuomenei, ekonominei gyvenimo įvairovei išskyla kiekvienam žmogui būdingas socialinio teisingumo, lygiateisiškumo prigimtinis jausmas. Todėl tai ugdo pagarbą būti atsakingam, solidariam, demokratiškam, gerbiant kiekvieno žmogaus reikmes ir teises. Be pilietiško neįmanomas darnus žmogaus vystymasis, jo bendravimas ir bendradarbiavimas.</p>
Socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija	<p>Rūpinantis savo ir kitų sveikata, stiprinami sveikos gyvensenos įgūdžiai. Bet to maža, jeigu nekreipiamas dėmesys į darnų žmogaus ir gamtos sugyvenimą, nekreipiamas dėmesys į ekologines problemas, ieškant, kad ir mokinys galėtų prisidėti kokiu nors konkrečiu darbeliu, savo kūrybine veikla. Tokiu būdu prisidedama prie demokratiškos, socialiai atsakingos ir sveikos gyvensenos įgūdžių formavimo.</p>

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas

Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-03-0001

„Skaitmeninio ugdymo tui gimimas“

2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

4. Pasiekimų sritys

A. Dailės raiška

- A1. Idėjų kėlimas (*idėjų įgyvendinimo būdų ieško ir atranda artimoje aplinkoje, internetinėje erdvėje*);
- A2. Technikų pažinimas ir gebėjimas taikyti (*grafinės, spalvinės ir erdvinės raiškos medžiagos ir priemonės, technikos ir kt.*);
- A3. Meninės išraiškos priemonių (*linijos, dėmės, spalvos, formos, ritmas, kompozicija ir kt.*) valdymas;
- A4. Įsivertinimas ir refleksija (*į(si)vertina kūrinio kompoziciją, spalvų pa(si)rinkimą, pagrindinius dalykus ir detales, ieško prasmingumo*).

B. Dailės pažinimas ir interpretavimas

- B1. Dailės kalbos sandų pažinimas (*pažįsta, atpažįsta, įvardija, komentuoja*);
- B2. Dailės kūrinio analizė, interpretavimas (*pasinaudoja informacinėmis technologijomis ir turimomis žiniomis, papildo jas iš enciklopedijų, dailės istorijos*);
- B3. Dailės kūrinio vertinimas (*savo, kitų, profesionaliosios dailės, tautodailės ir moka juos palyginti, atskirti profesionalaus dailininko ir mėgėjo, tautodailininko kūrinį / kūrinius*).

C. Dailės reiškinių (at)pažinimas socialiniuose kultūriniuose kontekstuose

- C1. Meninis išprusimas (*aptariami kūriniai muziejuose, internete, leidiniuose, kūriniai tarp kitų kūrinių, dailės istorija, papildyti naujais kontekstais*);
- C2. Dailės suvokimas platesniuose kontekstuose (*dailės reiškiniai kasdienėje aplinkoje, viešose erdvėse, muziejuose, žmogaus veikloje, architektūroje: interjere ir eksterjere*);
- C3. Dailės kūrinių viešas pristatymas artimoje aplinkoje ir skaitmeninėje erdvėje (*stebi, kokį poveikį jo / jos kūrinys daro stebėtojui, žiūrovui, pasidalija interpretacijomis*).

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas
Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-03-0001

„Išdėmimo turinio kūrimas ir diegimas“

5. Pasiekimų raida

Pasiekimas	1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
A. Dailės raiška					
A1. Iškelia vizualias idėjas	A1. Spontaniškai iškelia vizualias idėjas. Savais žodžiais nusako, ką norėtų pavaizduoti.	A1. Spontaniškai iškelia vizualias idėjas. Vartodamas paprastas dailės sąvokas nusako kūrinio temą ir kokias kūrybos priemones jos įgyvendinimui pasirinks.	A1. Pasirenka vizualių idėjų artimoje aplinkoje ir patikusius meno kūrinius. Dailės sąvokų pagalba paaiškina temą, kas jį sudomino, kokias kūrybos priemones pasirinks.	A1. Randa vizualių idėjų savo individualiai raiškai praeities ir dabarties dailės kūriniuose. Nusipiešia eskizų. Komentuoja, kodėl renkasi vienokį ar kitokį kūrybos būdą.	A1. Savarankiškai pasirenka vizualią idėją iš įvairių kultūrinių ir informacinių šaltinių, aplinkos, pristato ją žodžiu, išsamiai paaiškina, kokius atlikimo būdus pasirinks.
A2. Pažįsta technikas ir geba taikyti	A2. Taiko paprastas dailės technikas, saugiai jomis naudojasi.	A2. Pasirenka ir taiko paprastas dailės technikas, saugiai jomis naudojasi.	A2. Pažįsta ir saugiai taiko sudėtingesnes dailės technikas.	A2. Eksperimentuoja, jungia tradicines ir naujas mišrias dailės technikas.	A2. Pasirenka ir taiko tradicines ir/ar mišrias dailės technikas, mėgina sukurti autorinę techniką ir siekia norimo rezultato.

ŠVIETIMO,
MOKSLO
IR SPORTO
MINISTERIJA

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas
Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-03-0001

2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

„Dėdymo turinio kūrimas ir diegimas“

<p>A3. Valdo meninės išraiškos priemones</p>	<p>A3. Pasirenka norimo storio linijas, patikusias spalvas, kuria erdvines formas. Išgauna savitą ritmą ir nuotaiką. Komponuoja horizontaliame ir vertikaliame lape.</p>	<p>A3. Pasirenka linijas ir/ar spalvas, ir/ar erdvines formas. Galvoja apie fono ir vaizduojamų objektų / figūrų santykį, ritmą, perteikdami norimas emocijas.</p>	<p>A3. Perteikia nuotaiką, išpūdį: įvairiai naudoja linijas, spalvas, erdvines formas, foną ir pagrindines figūras. Mėgina perteikti pagrindines objektų ar reiškinių ypatybes.</p>	<p>A3. Renkasi spalvų niuansus, toninę įvairovę. Plokštumoje ir erdvėje kuria statiškas ir dinamiškas kompozicijas, naudoja kontrastingus dydžius, taiko erdvinės perspektyvos principus, perteikia objektų ar reiškinių ypatybes.</p>	<p>A3. Atiduoda pirmenybę pamėgtiems kūrybos principams tikslingai pasirinkdamas meninės išraiškos priemones ir vaizdavimo būdus. Jungia darbus į ciklus, kuria tęstinius projektus, ieško sąsajų su kitais menais.</p>
<p>A4. Į(si)vertina ir reflektuoja.</p>	<p>A4. Nusako įgytą dailės patirtį ir atliktą užduotį.</p>	<p>A4. Paaiškina, ką norėjo sukurti ir kaip pasisekė /pavyko. Pristato ir į(si)vertina įgytą patirtį.</p>	<p>A4. Aptaria, ko mokėsi per dailės pamokas ir nusako, ką pavyko padaryti pačiam ir kitiems.</p>	<p>A4. Analizuoja ir į(si)vertina savo dailės pasiekimus, įgytą patirtį, nusako, ką darytų kitaip, kaip pajavairintų savo veiklą.</p>	<p>A4. Parengia ir pristato savo kūrybos aplanką. Analizuoja ir į(si)vertina įgytą patirtį, numato, kokias tradicines ir / ar šiuolaikines raiškos priemones, būdus rinktųsi.</p>
<p>B. Dailės pažinimas ir interpretavimas</p>					

ŠVIETIMO,
MOKSLO
IR SPORTO
MINISTERIJA

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas
Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-03-0001

2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veikslių programa

„dymo turinio kūrimas ir diegimas“

B1. Pažįsta dailės kalbos sandus	B1. Savais žodžiais paaiškina paprastas dailės sąvokas.	B1. Skiria, savais žodžiais paaiškina ir vartoja paprastas dailės sąvokas, pateikia pavyzdžių.	B1. Tinkamai vartoja sudėtingesnes dailės sąvokas, jas paaiškina, pateikia pavyzdžių.	B1. Plečia dailės sąvokų žodyną (vartoja stiliaus, žanro terminus) ir pateikia pavyzdžių iš dailės istorijos.	B1. Skiria ir tinkamai vartoja dailės terminus, apibūdina dailės kūrinių meninius bruožus, klasikinės ir šiuolaikinės dailės skirtumus.
B2. Analizuoja, interpretuoja dailės kūrinius	B2. Apibūdina dailės kūrinių keliamą įspūdį ir nuotaiką, svarsto, ką autoriai norėjo perduoti / pavaizduoti.	B2. Apibūdina spalvų derinius, linijų ir erdvių formų įvairovę, skiria ir įvardija atlikimo techniką ir keliamą nuotaiką.	B2. Apibūdina Lietuvos, Europos ir neeuropietišku kultūrų kūrinių spalvų derinius, linijų ir erdvių formų įvairovę ir keliamą nuotaiką.	B2. Lygina, klasifikuoja senovės Rytų, antikos, didžiųjų klasikinių stilių architektūros ir dailės kūrinių meninius bruožus, pažįsta pasaulinės dailės kanoną.	B2. Lygina, skiria klasikinės, modernizmo ir postmodernizmo epochų architektūros ir dailės kūrinius, paaiškina jų meninius bruožus.
B3. Vertina dailės kūrinius	B3. Sutelkia dėmesį, įsižiūri ir savais žodžiais pasakoja apie dailės kūrinius.	B3. Įsižiūri ir bendrais bruožais nusako dailės kūrinių ypatybes, technikas, nuotaiką.	B3. Pastebi ir nusako gamtos ir žmogaus sukurtos aplinkos formas, jų estetines savybes, randa sąsajų su dailės kūriniais.	B3. Stebi ir pagal aptartus kriterijus vertina įvairių epochų ir meninių stilių vaizduojamosios ir taikomosios dailės kūrinius, palygina su kitų menų raiškos priemonėmis.	B3. Stebi ir vertina dailės, dizaino kūrinius, architektūros paminklus, apibūdina būdingus vizualius bruožus, dailininko individualaus kūrybinio stiliaus ypatumus.

ŠVIETIMO,
MOKSLO
IR SPORTO
MINISTERIJA

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas
Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-03-0001

2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veikslių programa

„Dėdymo turinio kūrimas ir diegimas“

C. Dailės reiškinių (at)pažinimas socialiniuose kultūriniuose kontekstuose					
C1.Meninis išprusimas	C1. Nusako, kokie architektūros ir dailės kūriniai yra artimoje aplinkoje (mokykloje, namuose ir kt.).	C1.Paaiškina, kokius dailės kūrinius matė muziejuose, parodose ar viešose erdvėse, internete.	C1. Paaiškina, kaip muziejuose ar kitose viešose erdvėse pristatomi dailės kūriniai, kaip ir kokia informacija apie juos pateikiama.	C1. Analizuoja muziejų ir parodų kolekcijas, paaiškina, kaip jos atsiranda, kokias menines, istorines ir bendruomenės vertybes perteikia.	C1. Analizuoja ir paaiškina klasikinės ir šiuolaikinės dailės kolekcijų eksponavimo ypatumus, vaizdų poveikumą. Apibūdina, kaip meno pažinimas gali turėti įtakos asmenybės formavimuisi.
C2.Suvokia dailę platesniuose kontekstuose	C2. Atpažįsta viešoje erdvėje esančius tautodailės, profesionaliosios dailės ir architektūros kūrinius.	C2. Aptaria, palygina Lietuvos ir kitų šalių liaudies meno kūrinius ir etnokultūrinius papročius.	C2. Tyrinėja ir apibūdina artimiausios aplinkos gamtos ir kultūros paminklų vertę, etnokultūrinės vietos bendruomenės tradicijas ir papročius.	C2. Analizuoja ir išsako savo nuomonę apie dailės reiškinius (didžiąją ir mažąją architektūrą, želdinius, dizainą, reklamą, švenčių apipavidalinimą ir kt.).	C2. Apibūdina, kaip dailė funkcionuoja įvairiose visuomeninėse ir kultūrinėse situacijose, kaip sąveikauja su kitais menais.

ŠVIETIMO,
MOKSLO
IR SPORTO
MINISTERIJA

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas
Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-03-0001

„Tiesioginio turinio kūrimas ir diegimas“

<p>C3.Viešai pristato dailės kūrinius artimoje aplinkoje ir skaitmeninėje erdvėje</p>	<p>C3. Savo dailės kūrinių puošia klasę ir kasdienę aplinką, dalyvauja mokyklos parodėlėse, pristato šventėse, renginiuose, tinkamai nufotografuoja.</p>	<p>C3. Atlieka pasirinktą vaidmenį integruotos meninės veiklos projekte. Kuria savo ar klasės draugų parodėles reklamą, derina pieštus ar skaitmeninius vaizdus.</p>	<p>C3. Rodo savo darbus dailės parodėlėse. Dirba grupėse, apipavidalina klasės, mokyklos projektus ir renginius. Patalpina informaciją skaitmeninėje erdvėje.</p>	<p>C3. Kuria vizualiąją mokyklos informaciją, naudoja skaitmeninį turinį. Apipavidalina savo kūrinius ir dalyvauja parodose. Bendradarbiauja ir prisideda prie meninių akcijų organizavimo.</p>	<p>C3. Dalijasi savo kūrybinėmis idėjomis. Kuria vizualiąją mokyklos informaciją, naudoja įvairias dailės technikas ir skaitmeninį turinį. Bendradarbiauja kūrybiniuose projektuose ir prisideda prie parodų ir meninių akcijų organizavimo.</p>
---	--	--	---	---	--

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas

Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-03-0001

„Skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas“

2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

6. Mokymosi turinys

6.1. 1-2 klasė

6.1.1. Grafinė, spalvinė, erdvinė raiška ir pažinimas:

Dailės technikos: raiška plokštumoje. Išbandydami naujas technikas mokosi kūrybiškai pasinaudoti atsitiktinumų galimybėmis. Piešia įvairių storių plunksnomis ir rašikliais. Spauduoja įvairiais spaudais. Kuria monotipijas. Mokosi saugiai tapyti guašu ir akvarele, maišyti spalvų dažus ir išgauti naujų spalvų.

Dailės technikos: erdvinė raiška. Erdvines formas konstruoja iš įvairių medžiagų, kartono ir gamtos medžiagų. Indelius, skulptūrėles lipdo iš molio ir plastilino. Popieriaus plastika, lankstiniai, lanksto paprastas origamio formas.

Meninės išraiškos sandai. Dailės sąvokos: linijos (plona, vingiuota, švelni, aštri, trūkinėjanti), spalvos (gryna, šilta, šalta, balta, juoda, pilka, linksma, liūdna), dėmės ir formos (didelė, maža, taisyklinga, netaisyklinga, plokščia, erdvinė), simetrija, ritmas, dailės kūrinys, dailininkas, paroda, paveikslas, muziejus ir kt. Tyrinėja ir apibūdina skirtingas linijų, spalvų ir dėmių sukuriamas nuotaikas, ritmą. Kuria savitas kompozicijas horizontaliame ir vertikaliame lape. Tapo grynomis spalvomis ir išgauna įvairių atspalvių. Skiria šiltas ir šaltas spalvas. Supranta fono reikšmę ir nusako pagrindinių ir antraeilių figūrų įtaką piešiniui.

Vaizdavimo būdai ir galimybės. Kuria dekoruotas ir erdvines raides, ornamentines ir figūrines kompozicijas.

Dailės žanrai. Portretas: savitai vaizduoja žmogų. Kuria savo, draugų, šeimos narių portretus ir apibūdina jų nuotaiką.

Dailės rūšys. Mokosi atpažinti tapybos, grafikos, skulptūros, keramikos, tekstilės kūrinius ir palyginti skirtumus.

Aplinkos stebėjimas ir vaizdavimas. Tyrinėja simetriją ir jos įtaką vaizde, gamtoje ir žmogaus aplinkoje. Augalų, gyvūnų, žmogaus piešimas, tapymas, lipdymas.

Vizualinių įspūdžių interpretavimas ir improvizavimas. Nagrinėja linijas: judesio ir ramybės būvius, spalvas: spalvų ir garso sąsajas ir sąveikas. Piešia svajones, fantazijas.

6.1.2. Sociokultūrinė aplinka:

Kultūrinis paveldas. Mokosi atpažinti svarbius kultūros paveldo objektus (seniausius radinius, architektūros paminklus, artefaktus). Seni ir nauji daiktai, namai, jų grožis. Pažįsta ir aptaria dailės kūrinius artimiausioje aplinkoje (knygose, televizijoje, gatvėse, mokykloje, namuose,

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas

Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-03-0001

„Skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas“

2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

muziejuose). Aptariamas senovinių pastatų vidus ir išorė, kuo įdomūs ir iš ko pagaminti seni daiktai, ar jie patogūs daiktai.

Dailės istorija. Mokosi apibūdinti ir palyginti senovės ir dabarties kūrinių skirtumus.

Etninė kultūra. Susipažįsta su autentiškais muziejiniiais tautodailės ir liaudies meistrų kūriniais (skulptūros, tekstilės, keramikos ir kt.).

Švenčių puošimo tradicijos. Mokosi atpažinti kalendorinių švenčių simbolius, apibūdinti spalvas ir ženklus.

Valstybingumo simboliai. Atpažįsta valstybės simbolius ir mokosi apibūdinti jų vizualiuosius ypatumus.

6.1.3. Tarpdalykinės temos:

Meninės idėjos. Aptaria kūrybinių idėjų įgyvendinimo būdų įvairovę.

Idealai. Aptaria gėrio ir blogio, šviesaus ir tamsaus prado apraiškas gyvenime ir pasakose, legendose.

Asmenybės. Teigiami ir neigiami herojai dailės kūriniuose ir gyvenime. M. K. Čiurlionis ir jo kūriniai.

Kultūrinė įvairovė. Susipažįstama su skirtingų rasių kultūrine įvairove.

6.1.4. Bendros temos su kitų dalykų ugdymo turiniu:

Projektai. Integruota veikla. Mokomasi tikslingai ir saugiai ieškoti informacijos apie dailę, dailės kūrinius internete, tinkamai fotografuoti savo kūrinius, pristatyti savo kūrybą vizualiai ir žodžiu.

6.2. 3-4 klasė

6.2.1. Grafinė, spalvinė, erdvinė raiška ir pažinimas:

Dailės technikos: raiška plokštumoje. Atlieka grafinius eksperimentus su tušu. Kuria kartono atspaudus. Mokosi vienspalvės ir įvairiaspalvės tapybos, mišrių technikų ir popieriaus plastikos. Eksperimentuoja ne tik su dažų spalvomis, bet ir su šviesos spindulio spalvomis. Apibūdina skirtumus.

Dailės technikos: erdvinė raiška. Kurdamas erdvines formas saugiai derina įvairias medžiagas. Kuria žemo ir aukšto reljefo darbus, skulptūrotapybą, asambliažus. Mokosi papjė mašė technikos.

Meninės išraiškos sandai. Dailės sąvokos: formos (mažos, didelės), tapyba (akvarelės ir guašo dažais), grafika, skulptūra, keramika, tekstilė, peizažas, portretas, autoportretas, reljefas, fonas ir kt. Analizuoja linijų ir dėmių įtaką nuotaiką ritmui ir nuotakai. Susipažįsta su pagrindinėmis ir antrinėmis spalvomis ir išgauna jų atspalvių (neįvardijamų spalvų: pavyzdžiui, rudai mėlyna,

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas

Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-03-0001

„Skaitmeninio ugdymo tui gimimas“

2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

rudai raudona, rudai žalia ir pan.). Spalvų ratas (mažasis iš šešių spalvų). Naudoja lokalias spalvas, tyrinėja ir apibūdina (klasifikuoja) koloristinius sprendimus.

Vaizdavimo būdai ir galimybės. Mokosi derinti tekstą ir vaizdą, kurti atvirukus, iliustracijas, plakatus. Vaizduoja daiktus, primenančius geometrinių figūrų formas.

Dailės žanrai. Analizuoja gyvos ir negyvos gamtos spalvas ir formas. Įvairiomis technikomis kuria peizažus ir natūrmortus.

Dailės rūšys. Atpažįsta tapybos, grafikos, skulptūros, keramikos, tekstilės, dizaino kūrinius ir apibūdina jų ypatumus.

Aplinkos stebėjimas ir vaizdavimas. Mokosi pavaizduoti pirmo ir antro plano objektus. Toli – arti: įvairia technika kuriami gamtos ir miestų vaizdai. Tyrinėja ir apibūdina vienas kitą užstojančius vaizdus, mažas ir dideles formas, daiktus, primenančius geometrines figūras ir formas. Stebimi šiuolaikinio dizaino daiktai, reklama, mažoji architektūra ir kt., aptariami jų vizualieji bruožai.

Vizualinių įspūdžių interpretavimas ir improvizavimas. Susipažįsta su spalvų simbolika ir ženklais, Kuria fantazijas, svajones, rentgenogramas.

6.2.2. Sociokultūrinė aplinka:

Kultūrinis paveldas. Aptaria istorinių, kultūrinių ir etnografinių paminklų vertingumą ir jų išsaugojimo svarbą. Paveldo objektų (architektūros, istorinių, kultūrinių, etnografinių paminklų)... (daiktų gamyboje, reklamoje, kine, teatre ir kt.).pažinimas per praktinę kūrybinę raišką, veiklą. Susipažįsta su dailės kūrniais artimiausiuose muziejuose.

Dailės istorija. Apibūdina ir palygina senovės ir dabarties kūrinių skirtumus ir panašumus.

Etninė kultūra. Apibūdina tautodailės kūrinių (audinių, tautinio kostiumo, juostų, verbų) raštų, spalvų simboliką ir ypatumus.

Švenčių puošimo tradicijos. Susipažįsta su kalendorinių švenčių ratu.

Valstybingumo simboliai. Atpažįsta valstybės simbolius, apibūdina valstybingumo ženklų ypatumus.

6.2.3. Tarpdalykinės temos:

Meninės idėjos. Perteikia savo kūrybinę idėją, pasirinktą temą įvairių menų raiškos priemonėmis.

Idealai. Idealų, vertybių paieška ir įkūnijimas gyvenime ir mene. Idealai ir tikrovė.

Asmenybės. Skirtingų vertybių susidūrimas gyvenime ir jų vaizdavimo būdai mene. M. K. Čiurlionis ir jo kūriniai.

Kultūrinė įvairovė. Susipažįstama su įvairių pasaulio tautų kostiumu, aprangos ir gyvensenos tradicijomis.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas

Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-03-0001

„Skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas“

2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

6.2.4. Bendros temos su kitų dalykų ugdymo turiniu:

Projektai. Integruota veikla. Kuriamos autorinės mokinio knygos (popierinės knygelės) apie savo kūrybą (ar kitą sudominusį dailininką. Piešiama, aplikuojama, mokomasi įrišti. Iliustracijoms naudojami vaizdai iš interneto, mokomasi derinti tekstą, tikrovės ir skaitmeninius vaizdus. Piešiamos ir aplikuojamos nedidelio siužeto animacinio filmo imitacijos (parašomas trumpas scenarijus, nupiešti piešiniai sujungiami į bendrą kūrinėlį – juostą ar knygelę, parenkama muzika).

6.3. 5-6 klasė

6.3.1. Grafinė, spalvinė, erdvinė raiška ir pažinimas:

Dailės technikos: raiška plokštumoje. Mokosi sudėtingesnių dailės technikų (koliažo, gratažo) ir įvairių jų jungimo būdų viename kūrinyje. Kuria monotipijas, frotazus.

Dailės technikos: erdvinė raiška. Mokosi sudėtingesnių dailės technikų (koliažo, gratažo) ir įvairių jų jungimo būdų viename kūrinyje. Kuria monotipijas, frotazus.

Meninės išraiškos sandai. Visuma ir detalė. Dydžių santykiai. Spalvų visuma. Vyraujanti spalva. Koloritas – šviesus, tamsus, vienspalvis, įvairiaspalvis ir kt. Taškų tapyba. Simetriška ir nesimetriška kompozicija.

Vaizdavimo būdai ir galimybės. Piešia fraktalus. Kuria scenovaizdžio maketus, savo ir svajonių kambario interjero projektus, interjero akcentus, autentiškų asmeninių daiktų modelius.

Dailės žanrai. Peizažas: gamtos ir oro būsenų vaizdavimas. Lietuvos peizažas – įžymūs lietuvių dailininkų kūriniai apie gamtą. Animalistinis žanras. Buitinis žanras.

Dailės rūšys. Vaizduojamoji ir taikomoji dekoratyvinė dailė. Teatro dailė. Knygų iliustracija. Kaligrafija.

Aplinkos stebėjimas ir vaizdavimas. Tyrinėjamos spalvos ir šviesa. Spalvos naktį, saulėtą dieną, vakare (Van Gogo tapyba). Spalvos gamtoje įvairiais metų laikais. Lietuvos peizažas: aptariami Lietuvos tapytojų sukurti peizažai.

Vizualinių įspūdžių interpretavimas ir improvizavimas. Susipažįsta su tikrovišku ir sąlygišku vaizdavimu profesionaliosios dailės ir tautodailės kūrinuose.

6.3.2. Sociokultūrinė aplinka:

Kultūrinis paveldas. Architektūros paminklai Lietuvoje ir Europoje. Pastatų paskirtis. Aptariama vertė ir išsaugojimo svarba. Susipažįstama su dailės kūriniais artimiausiuose muziejuose ir dailės parodose.

Dailės istorija. Lietuvos ir Europos šalių žymiausi senovės ir dabarties meno (dailės ir architektūros) kūriniai. Didžioji ir mažoji architektūra. Susipažįstama su Vakarų civilizacijos menu: miestų formavimosi pradžia, planais, heraldika, žmonių apranga, drabužių stiliumi.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas

Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-03-0001

„Skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas“

2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

Etninė kultūra. Stebi ir apibūdina skirtingų Lietuvos regionų ir pasaulio tautų kostiumus, aprangos ir gyvensenos tradicijas. Lietuvių liaudies grafika, tapyba, skulptūra, mažoji architektūra (koplytėlė, koplytstulpis, krikštas ir kt.). Susipažįsta su tautodailės kūriniais, kuriuose išreiškiama meilė ir pagarba gamtai. (S.Riaubos ir L.Šepkos kūryba).

Švenčių puošimo tradicijos. Apibūdina skirtingų švenčių dekoravimo tradicijas.

Valstybingumo simboliai. Lygina savo ir kaimyninių valstybių simbolius (herbus, vėliavas), atranda skirtumų ir panašumų.

6.3.3. Tarpdalykinės temos:

Meninės idėjos. Ieško dailės idėjų sąsajų su muzika, šokiu, teatru, literatūra.

Idealai. Svarbių savo šalies įvykių, žmonių, idėjų įprasminimas dailės kūrinuose.

Asmenybės. Šventųjų vaizdavimo būdai, atributai. Lietuvos dailininkai (peizažų tapytojai).

Kultūrinė įvairovė. Neeuropietiškų kultūrų dailė. Maorių ir Australijos aborigenų tapyba. Ikkolumbinės Amerikos indėnų (majų, inkų, actekų) piramidės, kalendoriai, freskos, keramika, tekstilė, ornamentai, knygų iliustracijos. Senosios Afrikos kaukės, skulptūros, tekstilė, keramika, namų apyvokos reikmenys.

6.3.4. Bendros temos su kitų dalykų ugdymo turiniu:

Projektai. Integruota veikla. Gamta – meno kūrinių įkvėpimo šaltinis. Savo sukurtų vaizdų fotografavimas, redagavimas siekiant suteikti numatytą nuotaiką. Skaitmeninio vaizdo kūrimas naudojant montažo, aplikacijos principus, naudojant savo ir kitų dailininkų kūrinius, paverčiant vaizdą miniatiūra, atviruku, plakatu. Animuojami savos kūrybos vaizdai. Kuriamas animacinis filmukas.

6.4. 7-8 klasė

6.4.1. Grafinė, spalvinė, erdvinė raiška ir pažinimas:

Dailės technikos: raiška plokštumoje. Tapo natūraliais (žemės augalinės kilmės) ir sintetiniais (cheminės prigimties, liuminescenciniais ir kt.) dažais. Tyrinėja spalvų ir atspalvių skirtumus. Eksperimentuoja pasirinkdami dailės techniką ir kūrybos priemones.

Dailės technikos: erdvinė raiška. Konstruoja pilnavidures, tuščiavidures erdvines formas, senovinių ir ateities miestų, statinių maketus – fantazijas.

Meninės išraiškos sandai. Spalvos ir atspalviai. Spalvų ratas (didysis, sudėtingas, daug spalvų ir atspalvių). Linijinė perspektyva. Kompozicija: statiška ir dinamiška, vertikaloji, horizontaloji, piramidinė, centriškoji, spiralinė, įstrižoji.

Vaizdavimo būdai ir galimybės. Interpretuoja praeities ir dabarties dailės kūrinius. Hieroglifai. Romėnų šriftas. Gotiškasis šriftas.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas

Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-03-0001

„Skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas“

2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

Dailės žanrai. Nauji žanrai. Istorinis žanras. Sakralinė dailė.

Dailės rūšys. Monumentalioji dailė. Freska. Keramika. Mozaika. Vitražas. Grafiti. Šriftas. Spausdintinė knyga. Dizainas (daiktų dizainas, interjeras).

Aplinkos stebėjimas ir vaizdavimas. Vaivorykštės spalvos. Šviesa ir šešėliai. Urvų tapyba. Mokslas, tyrinėjimai ir dailė. Sfumato. Kamera obskura (Leonardas da Vinčis). Linijinė perspektyva (žvilgsnis iš paukščio skrydžio, varlės perspektyva). Apimtinių trimačių formų vaizdavimas plokštumoje.

Vizualinių įspūdžių interpretavimas ir improvizavimas. Stilizacija. Žmogaus vaizdavimo kanonai įvairiuose istoriniuose laikotarpiuose ir kultūrose.

6.4.2. Sociokultūrinė aplinka:

Kultūrinis paveldas. Kraštovaizdžio architektūra. Rūmų kompleksai ir parkai. Lietuvos gotika ir (architektūra ir dailė), sąsajos su moderniuoju menu, sąlygišku vaizdavimu. Dailės kūrinių eksponavimo muziejuose ir dailės parodose ypatumai.

Dailės istorija. Priešistorės dailė (šviesa ir šešėliai, natūralūs dažai). Mesopotamijos, Senovės Egipto menas (piramidės, hieroglifai, žmogaus vaizdavimo kanonai, kostiumas). Antika (klasikinių proporcijų formavimasis architektūroje ir skulptūroje, romėnų mozaikos, šriftas, grafiti). Meninių stilių formavimosi pradžia (romaninė ir gotikinė architektūra, vitražas, inicialai, figūros ir veido vaizdavimas). Lietuvos gotika (architektūra ir dailė). Renesanso menas (linijinė perspektyva, apimtinių trimačių formų vaizdavimas plokštumoje, portreto gimimas ir kt.). Barokas (rūmų kompleksai ir parkai, nauji žanrai, taikomoji dekoratyvinė dailė, kostiumas, perukai ir kt.). Renesansas ir barokas Lietuvoje.

Etninė kultūra. Analizuoja įvairiuose žemynuose ir kultūrose ranka rašyto ir piešto šrifto (kaligrafijos), skulptūros, ornamento meninius ypatumus.

Švenčių puošimo tradicijos. Apibūdina skirtingų šalių ir įvairių švenčių dekoravimo tradicijas.

Valstybingumo simboliai. Analizuoja ir nusako heraldikos ženklų kilmę, raidą.

6.4.3. Tarpdalykinės temos:

Meninės idėjos. Eksperimentuoja su įvairiomis priemonėmis pagal įvairių stilių vaizdavimo kanonus.

Idealai. Įvairių epochų grožio idealai ir jų atspindžiai mene. Šventenybės vaizdavimo būdai. Sacrum ir profanum apraiškos mene ir gyvenime.

Asmenybės. Leonardas da Vinčis. M. K. Čiurlionis.

Kultūrinė įvairovė. Didžiųjų pasaulio religijų atspindžiai mene (dailėje ir architektūroje).

6.4.4. Bendros temos su kitų dalykų ugdymo turiniu:

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas

Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-03-0001

„Skaitmeninio ugdymo tui gimimas“

2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

Projektai. Integruota veikla. Garsai ir spalvos. Kuriamas filmukas savo fotografijų (gamtos, aplinkos vaizdų) pagrindu. Savo sukurtų vaizdų fotografavimas ir redagavimas pagal pasirinktą meninį stilių. Kuriamas filmukas apie savo kūrybą, nuoseklus ir išsamus kūrybinio stiliaus ar dailininko pristatymas (filmavimas, redagavimas, subtitrų uždėjimas, garsinimas, pradžios ir pabaigos titrai).

6.5. 9-10 klasė

6.5.1. Grafinė, spalvinė, erdvinė raiška ir pažinimas:

Dailės technikos: raiška plokštumoje. Pasirenka ir taiko tradicines ir mišriąsias dailės technikas, ieško sau artimos autorinės technikos. Kuria darbų ciklus, įvairaus stiliaus ir žanro vizualius pasakojimus, ieško sąsajų su kitais menais.

Dailės technikos: erdvinė raiška. Konstruoja erdvinius įvairių daiktų, tūrinių objektų, sociokultūrinės aplinkos akcentų, mažosios architektūros, vėtrungių maketus.

Meninės išraiškos sandai. Spalvoti šešėliai. Pozityvo ir negatyvo galimybės plokštumoje ir erdvėje (S. Krasauskas grafikoje, T. K. Valaitis – tuštumos, kiaurymės). Kadavimas. Abstrakčioji kompozicija.

Vaizdavimo būdai ir galimybės. Piešia permatomus vaizdus – rentgenogramas. Kuria abstraktaus (nematomo, mikro ir makro) pasaulio vaizdinius.

Dailės žanrai. Nauji herojai. Amžininkų portretai. Žanrų išnykimas. Laikiniųjų menų dokumentavimas.

Dailės rūšys. Tarpdisciplininiai menai. Dailė ir dizainas (grafinis dizainas, kostiumo dizainas, interjeras ir eksterjeras).

Aplinkos stebėjimas ir vaizdavimas. Tikroviškas (realistinis) vaizdas. Gamtos studijos. Žmogaus piešimas. Vitruvijaus (kvadratinis) žmogus. Idealių ir autentiškų proporcijų. Mokslo atradimai ir impresionizmas.

Vizualinių įspūdžių interpretavimas ir improvizavimas. Regėjimo įspūdžių, akimirku fiksavimas. Atmosferinių įspūdžių (rūko, saulėtekio ir kt.) perteikimas. Fotografija. Optinis menas. Optinės apgaulės.

6.5.2. Sociokultūrinė aplinka:

Kultūrinis paveldas. Romantiškieji (angliškokieji) parkai. Inžinierinė architektūra (tiltai, stotys, Eifelio bokštas ir kt.). Šiuolaikinių kūrinių eksponavimo ypatumai.

Dailės istorija. XIX a. XXI a. dailė ir architektūra. Vilniaus meno mokykla. Kūrybingas antikos tradicijų plėtojimas L.Stuokos – Gucevičiaus ir P.Smuglevičiaus kūryboje. Neostiliai: praeities didžiųjų meninių stilių (antikos, romanikos, gotikos, baroko) kartojimas. Perėjimas iš istorizmo į moderniąją dailę ir architektūrą. Abstrakčioji dailė ir opartas – paroda „Jautrioji akis“ –

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas

Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-03-0001

„Skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas“

2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

pirmenybė regėjimo fiziologijai (V. Vazarelis, K. Varnelis). Perėjimas iš modernizmo epochos į postmodernizmą. Šiuolaikinė architektūra. Tarpdisciplininiai menai.

Etninė kultūra. Susipažįsta su baltiškojo paveldo tradicija šiuolaikiniame mene. Analizuoja ir įvardija tautodailės ir skirtingų šalių paveldo įtaką šiuolaikiniams dailės reiškiniams.

Švenčių puošimo tradicijos. Analizuoja ir apibūdina šiuolaikinių renginių vizualiuosius bruožus.

Valstybingumo simboliai. Analizuoja valstybingumo simbolių panaudojimą šiuolaikinio meno projektuose.

6.5.3. Tarpdalykinės temos:

Meninės idėjos. Susipažįsta su moderniojo meno kūrybos principais: tradicijų neigimas, originalumo ir naujumo siekis, tikroviško vaizdavimo atsisakymas, idėjos, sumanymo pirmenybė prieš formą ir medžiagą (J. Mačiūnas).

Idealai. Prisiminimai apie didingą praeitį (romantizmas). Socialinės tikrovės ir idealo konfliktai, jų kova ir vaizdavimo būdai klasikiniame, modernistiniame ir šiuolaikiniame mene.

Asmenybės L. Stuoka – Gucevičius. P. Smuglevičius. M. K. Čiurlionis. A. Gudaitis. K. Varnelis. J. Mačiūnas.

Kultūrinė įvairovė. Šiuolaikinis pasaulio tautų menas. Įvairių krypčių ir judėjimų meniniai bruožai.

6.5.4. Bendros temos su kitų dalykų ugdymo turiniu:

Projektai. Integruota veikla. Kuriamas filmukas apie savo kūrybą (išradingas ir kūrybingas montažas, įvairių šriftų parinkimas, įterpti palyginamieji blokai su savo draugų ar kitų dailininkų kūriniais, savitas medžiagos išdėstymo ritmas). Skaitmeninio kūrybinių pasiekimų aplanko kūrimas siekiant atskleisti save ir kūrybą (įterpti savo draugų, artimųjų interviu, ieškoti autentiško grafinio dizaino).

7. Pasiekimų vertinimas

7.1. Vertinimas dailės pamokose – svarbus mokymąsi skatinantis veiksnys. Tai – nuolatinis informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimo, interpretavimo ir apibendrinimo procesas. Vertinimas dailės pamokose turi padėti mokiniams mokytis.

7.2. Ugdomojo vertinimo esmė – padėti mokiniui tobulėti, tapti savarankiškam, atsakingam už mokymosi rezultatus, ugdyti jo pasitikėjimą savo jėgomis, gebėjimą įsivertinti savo veiklą, pasirinkti tinkamiausius veiklos būdus, spręsti iškilusias problemas, reflektuoti mokymosi rezultatus.

7.3. Vertinama tai, ko mokiniai buvo mokomi. Pateikiant vertinimo informaciją akcentuojama ne klaidos ar nesėkmės, o tai, kokią pažangą padarė mokiniai.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas

Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-03-0001

„Skaitmeninio ugdymo tūlėjimas“

7.4. Kaupiamojo vertinimo elementai. Mokinių dailės pasiekimai vertinami kaupiamuoju būdu už kiekvieną platesnės apimties programos (ciklo, ilgalaikės užduoties, projekto) temą. Stebimas mokinių darbo procesas, veiklos etapai, vertybinės nuostatos.

7.5. Pasiekimai aprašyti išskiriant keturis pasiekimų lygius: slenkstinis, patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis.

7.6. Pasiekimų lygiai siejami su mokinio pasiekimų įvertinimu pažymiais:

slenkstinis lygis (I) – 4,

patenkinamas lygis (II) – 5-6,

pagrindinis lygis (III) – 7-8,

aukštesnysis lygis (IV) – 9-10.

8. Pasiekimų lygių požymiai

8.1. 1-2 mokymosi metai. Pasiekimų lygių aprašas

Pasiekimų lygiai			
Pasiekimų sritis A. Dailės raiška			
I	II	III	IV
A1.1. Nekelia savitų idėjų. Pasirenka mokytojo pasiūlytas temas.	A1.2. Spontaniškai iškelia vizualias idėjas. Keliais žodžiais pasako, ką pavaizduotų.	A1.3. Spontaniškai iškelia vizualias idėjas. Savais žodžiais nusako, ką norėtų pavaizduoti.	A1.4. Rodo iniciatyvą siūlydamas originalias vizualias idėjas. Vartodamas paprastas dailės sąvokas pasako, ką norėtų pavaizduoti.
A2.1. Minimaliai taiko paprastas dailės technikas, saugiai naudoja paprastus kūrybos reikmenis.	A2.2. Iš dalies taiko paprastas dailės technikas, saugiai naudoja kūrybos reikmenis.	A2.3. Taiko paprastas dailės technikas, saugiai jomis naudojasi.	A2.4. Savarankiškai pasirenka paprastas dailės technikas, išradingai ir saugiai jomis naudojasi.
A3.1. Minimaliai valdo pasiūlytas meninės išraiškos priemonės. Pagal pavyzdį komponuoja horizontaliame ir vertikaliame lape.	A3.2. Spontaniškai valdo pasiūlytas dailės meninės išraiškos priemonės. Komponuoja horizontaliame ir vertikaliame lape.	A3.3. Pasirenka norimo storio linijas, patikusias spalvas, kuria erdvines formas. Išgauna savitą ritmą ir nuotaiką. Komponuoja horizontaliame ir vertikaliame lape.	A3.4. Savarankiškai pasirenka linijų, dėmių, spalvų ir erdviųjų formų įvairovę. Kuria savitą ritmą ir įvairią nuotaiką. Laisvai komponuoja horizontaliame ir vertikaliame lape.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas

Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-03-0001

„Skaitmeninio ugdymo tūrinis mokymasis“

A4.1. Minimaliai nusako įgytą dailės patirtį ir atliktą užduotį.	A4.2. Iš dalies nusako įgytą dailės patirtį ir atliktą užduotį.	A4.3. Nusako įgytą dailės patirtį ir atliktą užduotį.	A4.4. Savarankiškai nusako įgytą dailės patirtį ir įvardija dailės pasiekimus.
Pasiekimų sritis B. Dailės pažinimas ir interpretavimas			
B1.1. Minimaliai paaiškina paprastas dailės sąvokas.	B1.2. Iš dalies paaiškina paprastas dailės sąvokas.	B1.3. Savais žodžiais paaiškina paprastas dailės sąvokas.	B1.4. Išsamiai paaiškina paprastas dailės sąvokas.
B2.1. Naudodamasis pagalba apibūdina dailės kūrinių keliamą išpūdį ir nusako, kas pavaizduota.	B2.2. Paviršutiniškai apibūdina dailės kūrinių keliamą išpūdį ir nusako, kas pavaizduota.	B2.3. Apibūdina dailės kūrinių keliamą išpūdį ir nuotaiką, svarsto, ką autoriai norėjo perduoti / pavaizduoti.	B2.4. Apibūdina dailės kūrinių keliamą išpūdį ir nuotaiką, išsako originalių pastebėjimų, ką autoriai norėjo perduoti / pavaizduoti.
B3.1. Mažai domisi dailės kūriniais, minimaliai apie juos pasakoja.	B3.2. Paviršutiniškai žiūri dailės kūrinius ir minimaliai apie juos pasakoja.	B3.3. Sutelkia dėmesį, įsižiūri ir savais žodžiais pasakoja apie dailės kūrinius.	B3.4. Susidomėjęs stebi dailės kūrinius ir, vartodamas paprastas dailės sąvokas, apie juos pasakoja.
Pasiekimų sritis C. Dailės reiškinių (at)pažinimas socialiniuose kultūrinuose kontekstuose			
C1.1. Naudodamasis pagalba nurodo, kokie dailės kūriniai yra mokykloje.	C1.2. Naudodamasis pagalba nurodo, kokie architektūros ir dailės kūriniai yra artimoje aplinkoje (mokykloje, namuose ir kt.).	C1.3. Nusako, kokie architektūros ir dailės kūriniai yra artimoje aplinkoje (mokykloje, namuose ir kt.).	C1.4. Atpažįsta ir įsitemina architektūros ir dailės kūrinius, esančius artimoje aplinkoje (mokykloje, namuose ir kt.) ir susidomėjęs pasakoja savo išpūdžius.
C2.1. Naudodamasis pagalba nurodo viešoje erdvėje esančius dailės ir architektūros kūrinius.	C2.2. Iš dalies atpažįsta viešoje erdvėje esančius tautodailės, profesionaliosios dailės ir architektūros kūrinius.	C2.3. Atpažįsta viešoje erdvėje esančius tautodailės, profesionaliosios dailės ir architektūros kūrinius.	C2.4. Atpažįsta ir įsitemina viešoje erdvėje esančius tautodailės, profesionaliosios dailės ir architektūros kūrinius. Pastebi tautodailės ryšį su etnokultūrinėmis tradicijomis ir papročiais.
C3.1. Naudodamasis pagalba savo dailės kūriniais puošia klasę ir kasdienę	C3.2. Savo dailės kūriniais puošia klasę, minimaliai dalyvauja mokyklos	C3.3. Savo dailės kūriniais puošia klasę ir kasdienę aplinką, dalyvauja	C3.4. Savarankiškai apipavidalina savo dailės kūrinius, puošia jais klasę ir

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas

Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-03-0001

„Skaitmeninio ugdymo tūlėjimas“

aplinką, dalyvauja mokyklos parodėlėse, nufotografuoja.	parodėlėse, tinkamai nufotografuoja.	mokyklos parodėlėse, pristato šventėse, renginiuose, tinkamai nufotografuoja.	kasdienę aplinką, noriai dalyvauja mokyklos parodėlėse, pristato šventėse, renginiuose, tinkamai nufotografuoja.
---	--------------------------------------	---	--

8.2. 3-4 mokymosi metai. Pasiekimų lygių aprašas

Pasiekimų lygiai			
Pasiekimų sritis A. Dailės raiška			
I	II	III	IV
A1.1. Nekelia savitų idėjų. Pasirenka mokytojo pasiūlytas temas. Minimaliai nusako kokias kūrybos priemones jų įgyvendinimui pasirinks.	A1.2. Spontaniškai iškelia vizualias idėjas. Paviršutiniškai nusako kūrinio temą ir kokias kūrybos priemones jos įgyvendinimui pasirinks.	A1.3. Spontaniškai iškelia vizualias idėjas. Vartodamas paprastas dailės sąvokas nusako kūrinio temą ir kokias kūrybos priemones jos įgyvendinimui pasirinks.	A1.4. Rodo iniciatyvą siūlydamas kūrinių temas ir kūrybines idėjas. Vartodamas paprastas dailės sąvokas nusako kūrinio temą ir kokias kūrybos priemones jos įgyvendinimui pasirinks.
A2.1. Minimaliai taiko nurodytas dailės technikas, saugiai naudoja paprastus kūrybos reikmenis.	A2.2. Iš dalies taiko nurodytas paprastas dailės technikas, saugiai naudoja kūrybos reikmenis.	A2.3. Pasirenka ir taiko paprastas dailės technikas, saugiai jomis naudojasi.	A2.4. Savarankiškai pasirenka ir kūrybiškai taiko paprastas dailės technikas, saugiai jomis naudojasi.
A3.1. Minimaliai valdo pasiūlytas dailės meninės išraiškos priemones. Naudodamasis pagalba ieško vaizduojamų objektų ir fono jungčių.	A3.2. Spontaniškai valdo pasiūlytas dailės meninės išraiškos priemones. Ieško vaizduojamų objektų ir fono jungčių.	A3.3. Pasirenka linijas ir/ar spalvas, ir/ar erdvines formas. Galvoja apie fono ir vaizduojamų objektų / figūrų santykį, ritmą, perteikdami norimas emocijas.	A3.4. Savarankiškai pasirenka linijas ir/ar spalvas, ir/ar erdvines formas. Galvoja apie fono ir vaizduojamų objektų / figūrų santykį, ritmą, savitai perteikdami norimas emocijas.
A4.1. Minimaliai nusako, ką norėjo sukurti ir kaip pasisekė /pavyko. Naudodamasis pagalba į(si)vertina įgytą patirtį.	A4.2. Iš dalies nusako, ką norėjo sukurti ir kaip pasisekė /pavyko. Naudodamasis pagalba pristato ir į(si)vertina įgytą patirtį.	A4.3. Paaškina, ką norėjo sukurti ir kaip pasisekė /pavyko. Pristato ir į(si)vertina įgytą patirtį.	A4.4. Išsamiai paaškina, ką norėjo sukurti ir kaip pasisekė /pavyko. Savarankiškai pristato ir į(si)vertina įgytą patirtį.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas

Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-03-0001

„Skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas“

Pasiekimų sritis B. Dailės pažinimas ir interpretavimas			
B1.1. Minimaliai paaiškina ir vartoja paprastas dailės sąvokas.	B1.2. Iš dalies savais žodžiais paaiškina ir vartoja paprastas dailės sąvokas.	B1.3. Skiria, savais žodžiais paaiškina ir vartoja paprastas dailės sąvokas, pateikia pavyzdžių.	B1.4. Skiria, išsamiai savais žodžiais paaiškina ir tikslingai vartoja paprastas dailės sąvokas, pateikia pavyzdžių.
B2.1. Minimaliai apibūdina spalvų, linijų ir erdvių formų įvairovę, įvardija atlikimo techniką.	B2.2. Iš dalies apibūdina spalvų derinius, linijų ir erdvių formų įvairovę, skiria ir įvardija atlikimo techniką.	B2.3. Apibūdina spalvų derinius, linijų ir erdvių formų įvairovę, skiria ir įvardija atlikimo techniką ir keliamą nuotaiką.	B2.4. Išsamiai apibūdina spalvų derinius, linijų ir erdvių formų įvairovę, skiria ir įvardija atlikimo techniką ir keliamą nuotaiką.
B3.1. Įsižiūri ir minimaliai nusako dailės kūrinių ypatybes ir technikas.	B3.2. Įsižiūri ir iš dalies nusako dailės kūrinių ypatybes, technikas, nuotaiką.	B3.3. Įsižiūri ir bendrais bruožais nusako dailės kūrinių ypatybes, technikas, nuotaiką.	B3.4. Susidomėjęs stebi dailės kūrinius ir bendrais bruožais nusako dailės kūrinių menines ypatybes, susieja su atlikimo technika.
Pasiekimų sritis C. Dailės reiškinių (at)pažinimas socialiniuose kultūriniuose kontekstuose			
C1.1. Naudodamasis pagalba nusako, kokius dailės kūrinius matė muziejuose, parodose ar viešose erdvėse, internete.	C1.2. Iš dalies savais žodžiais paaiškina, kokius dailės kūrinius matė muziejuose, parodose ar viešose erdvėse, internete.	C1.3. Paaiškina, kokius dailės kūrinius matė muziejuose, parodose ar viešose erdvėse, internete.	C1.4. Išsamiai paaiškina, kokius dailės kūrinius matė muziejuose, parodose ar viešose erdvėse, internete, aptaria dailės šakų skirtumus.
C2.1. Fragmentiškai nusako Lietuvos ir kitų šalių liaudies meno kūrinius ir etnokultūrinius papročius.	C2.2. Savais žodžiais aptaria Lietuvos ir kitų šalių liaudies meno kūrinius ir etnokultūrinius papročius.	C2.3. Aptaria, palygina Lietuvos ir kitų šalių liaudies meno kūrinius ir etnokultūrinius papročius.	C2.4. Aptaria, palygina Lietuvos ir kitų šalių liaudies meno kūrinius ir etnokultūrinius papročius, paaiškina simbolių reikšmes.
C3.1. Minimaliai dalyvauja integruotos meninės veiklos projekte ir parodėlėse. Mokytojo padedamas derina pieštus ar skaitmeninius vaizdus.	C3.2. Pakviestas atlieka pasiūlytą vaidmenį integruotos meninės veiklos projekte. Naudodamasis pagalba kuria	C3.3. Atlieka pasirinktą vaidmenį integruotos meninės veiklos projekte. Kuria savo ar klasės draugų parodėlės reklamą, derina	C3.4. Atlieka pasirinktą vaidmenį integruotos meninės veiklos projekte. Pasiūlo originalių kūrybinių sprendimų. Savarankiškai kuria

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas

Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-03-0001

„Skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas“

	parodėlės reklama, derina pieštus ar skaitmeninius vaizdus.	pieštus ar skaitmeninius vaizdus.	savo ar klasės draugų parodėlės reklama, derina pieštus ar skaitmeninius vaizdus.
--	---	--------------------------------------	--

8.3. 5-6 mokymosi metai. Pasiekimų lygių aprašas

Pasiekimų lygiai			
Pasiekimų sritis A. Dailės raiška			
I	II	III	IV
A1.1.Naudodamasis pagalba pasirenka darbo temą. Keliais žodžiais pasako, ką pavaizduotų, kokius dailės kūrybos reikmenis norėtų pasirinkti.	A1.2.Spontaniškai pasirenka vizualių idėjų artimoje aplinkoje ir dailės kūriniuose. Savais žodžiais nusako temą, kokius dailės kūrybos reikmenis norėtų pasirinkti.	A1.3. Pasirenka vizualių idėjų artimoje aplinkoje ir patikusius meno kūrinius. Dailės sąvokų pagalba paaiškina temą, kas jį sudomino, kokias kūrybos priemones pasirinktų.	A1.4.Savarankiškai pasirenka vizualių idėjų artimoje aplinkoje ir patikusius meno kūrinius. Dailės sąvokų pagalba išsamiai paaiškina temą, kas jį sudomino, kokią dailės techniką ir kūrybos priemones pasirinktų.
A2.1.Naudodamasis pagalba saugiai taiko pasiūlytas dailės technikas.	A2.2. Iš dalies atpažįsta ir saugiai taiko sudėtingesnes dailės technikas.	A2.3. Pažįsta ir saugiai taiko sudėtingesnes dailės technikas.	A2.4.Savarankiškai pasirenka ir saugiai taiko sudėtingesnes dailės technikas, gerai žino jų ypatumus.
A3.1.Pagal pavyzdį perteikia nuotaiką, išpūdį: naudoja nurodytas linijas, spalvas, erdvines formas ir pagrindines figūras.	A3.2.Iš dalies perteikia nuotaiką, išpūdį: naudoja įvairias linijas, spalvas, erdvines formas, foną ir pagrindines figūras.	A3.3. Perteikia nuotaiką, išpūdį: įvairiai naudoja linijas, spalvas, erdvines formas, foną ir pagrindines figūras. Mėgina perteikti pagrindines objektų ar reiškinių ypatybes.	A3.4. Savitai ir kūrybingai perteikia nuotaiką, išpūdį: įvairiai naudoja linijas, spalvas, erdvines formas, foną ir pagrindines figūras. Drąsiai vaizduoja pagrindines aplinkos objektų ir gamtos reiškinių ypatybes.
A4.1. Minimaliai nusako, ko mokėsi per dailės pamokas ir į(si)vertina įgytą patirtį.	A4.2. Iš dalies aptaria, ko mokėsi per dailės pamokas ir nusako, ką pavyko padaryti pačiam ir kitiems.	A4.3. Aptaria, ko mokėsi per dailės pamokas ir nusako, ką pavyko padaryti pačiam ir kitiems.	A4.4. Aptaria, ko mokėsi per dailės pamokas ir drąsiai pasako pastebėjimus apie savo ir kitų veiklą, išklauso kitų nuomonę ir pateikia pasiūlymų.
Pasiekimų sritis B. Dailės pažinimas ir interpretavimas			

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas

Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-03-0001

„Skaitmeninio ugdymo tui gimimas“

2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

B1.1. Minimaliai vartoja paprastas dailės sąvokas, naudodamasis pagalba jas paaiškina.	B1.2. Nepakankamai vartoja sudėtingesnes dailės sąvokas, pagal pateiktą pavyzdį jas paaiškina.	B1.3. Tinkamai vartoja sudėtingesnes dailės sąvokas, jas paaiškina, pateikia pavyzdžių.	B1.4. Drąsiai ir tinkamai vartoja sudėtingesnes dailės sąvokas, jas išsamiai paaiškina, pateikia pavyzdžių.
B2.1. Minimaliai nusako Lietuvos, Europos ir neeuropietišku kultūrų kūrinių vizualius bruožus.	B2.2. Iš dalies apibūdina Lietuvos, Europos ir neeuropietišku kultūrų kūrinių pagrindinius meninius bruožus.	B2.3. Apibūdina Lietuvos, Europos ir neeuropietišku kultūrų kūrinių spalvų derinius, linijų ir erdvinį formų įvairovę ir keliamą nuotaiką.	B2.4. Domisi daile, lygina ir apibūdina Lietuvos, Europos ir neeuropietišku kultūrų kūrinių spalvų derinius, linijų ir erdvinį formų įvairovę ir keliamą nuotaiką. Išsako originalių pastebėjimų.
B3.1. Pagal pateiktą pavyzdį nusako gamtos ir žmogaus sukurtos aplinkos formas, jų estetines savybes	B3.2. Iš dalies pastebi ir nusako gamtos ir žmogaus sukurtos aplinkos formas, jų estetines savybes, kartais randa sąsajų su dailės kūrniais.	B3.3. Pastebi ir nusako gamtos ir žmogaus sukurtos aplinkos formas, jų estetines savybes, randa sąsajų su dailės kūrniais.	B3.4. Puikiai atpažįsta ir nusako gamtos ir žmogaus sukurtos aplinkos formas, jų estetines savybes, randa sąsajų su dailės kūrniais. Išsako originalių pastebėjimų.
Pasiekimų sritis C. Dailės reiškinių (at)pažinimas socialiniuose kultūrinuose kontekstuose			
C1.1. Naudodamasis pagalba paaiškina, kaip muziejuose ar kitose viešose erdvėse pristatomi dailės kūriniai, kokia informacija apie juos pateikiama.	C1.2. Pagal pateiktą pavyzdį paaiškina, kaip muziejuose ar kitose viešose erdvėse pristatomi dailės kūriniai, kaip ir kokia informacija apie juos pateikiama.	C1.3. Paaiškina, kaip muziejuose ar kitose viešose erdvėse pristatomi dailės kūriniai, kaip ir kokia informacija apie juos pateikiama.	C1.4. Savarankiškai analizuoja ir lygina, kaip muziejuose ar kitose viešose erdvėse pristatomi dailės kūriniai, kaip ir kokia informacija apie juos pateikiama.
C2.1. Pagal pavyzdį nusako artimiausios aplinkos gamtos ir kultūros paminklų vertę, etnokultūrinės vietos bendruomenės tradicijas ir papročius.	C2.2. Iš dalies apibūdina artimiausios aplinkos gamtos ir kultūros paminklų vertę, nusako etnokultūrinės vietos bendruomenės tradicijas ir papročius.	C2.3. Tyrinėja ir apibūdina artimiausios aplinkos gamtos ir kultūros paminklų vertę, etnokultūrinės vietos bendruomenės tradicijas ir papročius.	C2.4. Tyrinėja ir apibūdina artimiausios aplinkos gamtos ir kultūros paminklų vertę, etnokultūrinės vietos bendruomenės tradicijas ir papročius. Paaiškina, kodėl reikia saugoti paveldą.
C3.1. Minimaliai rodo savo darbus dailės parodėlėse.	C3.2. Rodo savo darbus dailės parodėlėse. Pakviestas	C3.3. Rodo savo darbus dailės parodėlėse. Dirba	C3.4. Rodo iniciatyvą ir pasiūlo originalių temų renginiams ir

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas

Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-03-0001

„Skaitmeninio ugdymo tūrinis mokymasis“

Pakviestas dirba grupėse. Naudodamasis pagalba patalpina informaciją skaitmeninėje erdvėje.	dirba grupėse, apipavidalina klasės projektus ir renginius. Patalpina informaciją skaitmeninėje erdvėje.	grupėse, apipavidalina klasės, mokyklos projektus ir renginius. Patalpina informaciją skaitmeninėje erdvėje.	parodėlėms, rodo jose savo darbus. Imasi atsakomybės ir vadovauja grupės darbui. Apipavidalina projektus ir renginius. Patalpina informaciją skaitmeninėje erdvėje.
---	--	--	---

8.4. 7-8 mokymosi metai. Pasiekimų lygių aprašas

Pasiekimų lygiai			
Pasiekimų sritis A. Dailės raiška			
I	II	III	IV
A1.1. Minimaliai randa vizualių idėjų savo individualiai raishkai praeities ir dabarties dailės kūriniuose. Pagal pavyzdį nusipiešia eskizą. Naudodamasis pagalba renkasi vienokį ar kitokį kūrybos būdą.	A1.2. Daugeliu atvejų išvelgia vizualių idėjų savo individualiai raishkai praeities ir dabarties dailės kūriniuose. Nusipiešia eskizą. Savais žodžiais nusako, kodėl renkasi vienokį ar kitokį kūrybos būdą.	A1.3. Randa vizualių idėjų savo individualiai raishkai praeities ir dabarties dailės kūriniuose. Nusipiešia eskizų. Komentuoja, kodėl renkasi vienokį ar kitokį kūrybos būdą.	A1.4. Savarankiškai randa vizualių idėjų savo individualiai raishkai praeities ir dabarties dailės kūriniuose ir kūrybiškai jas pritaiko. Nusipiešia eskizų. Detaliai paaiškina, kodėl renkasi vienokį ar kitokį kūrybos būdą.
A2.1. Naudodamasis pagalba pagal pavyzdį jungia tradicines ir naujas mišrias dailės technikas.	A2.2. Pagal pateiktus pavyzdžius jungia tradicines ir naujas mišrias dailės technikas.	A2.3. Eksperimentuoja, jungia tradicines ir naujas mišrias dailės technikas.	A2.4. Savarankiškai eksperimentuoja, kūrybiškai jungia tradicines ir naujas mišrias dailės technikas.
A3.1. Minimaliai pagal pavyzdį naudoja spalvų niansus, toninę įvairovę. Iš dalies taiko statiško ir dinamiško komponavimo principus, naudoja įvairius dydžius, spontaniškai perteikia objektų ar reiškinių ypatybes.	A3.2. Nepakankamai valdo spalvų niansus, toninę įvairovę. Atlikdamas užduotis iš dalies atsižvelgia į statiško ir dinamiško komponavimo principus. Iš dalies taiko kontrastingus dydžius, erdvinės perspektyvos principus, perteikia	A3.3. Renkasi spalvų niansus, toninę įvairovę. Plokštumoje ir erdvėje kuria statiškas ir dinamiškas kompozicijas, naudoja kontrastingus dydžius, taiko erdvinės perspektyvos principus, perteikia objektų ar reiškinių ypatybes.	A3.4. Tikslingai ir savarankiškai renkasi spalvų niansus, toninę įvairovę. Plokštumoje ir erdvėje drąsiai kuria statiškas ir dinamiškas kompozicijas, naudoja kontrastingus dydžius, kūrybiškai pritaiko erdvinės perspektyvos principus, puikiai

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas

Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-03-0001

„Skaitmeninio ugdymo tūlėjimas“

	objektų ar reiškinių ypatybes.		perteikia objektų ar reiškinių ypatybes.
A4.1. Naudodamasis pagalba minimaliai į(si)vertina savo dailės pasiekimus ir įgytą patirtį. Savais žodžiais pasako, ką darytų kitaip.	A4.2. Iš dalies analizuoja ir į(si)vertina savo dailės pasiekimus, įgytą patirtį. Savais žodžiais pasako, ką darytų kitaip.	A4.3. Analizuoja ir į(si)vertina savo dailės pasiekimus, įgytą patirtį, nusako, ką darytų kitaip, kaip pajvairintų savo veiklą.	A4.4. Išsamiai analizuoja ir į(si)vertina savo dailės pasiekimus, įgytą patirtį, savarankiškai daro išvadas, ką darytų kitaip, kaip tobulintų savo veiklą.
Pasiekimų sritis B. Dailės pažinimas ir interpretavimas			
B1.1. Vartoja paprastas dailės sąvokas, savais žodžiais aptaria nurodytus pavyzdžius iš dailės istorijos.	B1.2. Nepakankamai plečia dailės sąvokų žodyną, vartoja paprastas dailės sąvokas ir aptaria nurodytus pavyzdžius iš dailės istorijos.	B1.3. Plečia dailės sąvokų žodyną (vartoja stiliaus, žanro terminus) ir pateikia pavyzdžių iš dailės istorijos.	B1.4. Drąsiai vartoja tinkamas dailės sąvokas, nuolat plečia dailės sąvokų žodyną (vartoja stiliaus, žanro terminus) ir pateikia pavyzdžių iš dailės istorijos.
B2.1. Minimaliai lygina ir grupuoja senovės Rytų, antikos, didžiųjų klasikinių stilių architektūros ir dailės kūrinių meninius bruožus, fragmentiškai pažįsta pasaulinės dailės kanoną.	B2.2. Iš dalies lygina ir grupuoja senovės Rytų, antikos, didžiųjų klasikinių stilių architektūros ir dailės kūrinių meninius bruožus, fragmentiškai pažįsta pasaulinės dailės kanoną.	B2.3. Lygina, klasifikuoja senovės Rytų, antikos, didžiųjų klasikinių stilių architektūros ir dailės kūrinių meninius bruožus, pažįsta pasaulinės dailės kanoną.	B2.4. Puikiai atpažįsta, lygina, klasifikuoja senovės Rytų, antikos, didžiųjų klasikinių stilių architektūros ir dailės kūrinių meninius bruožus, pažįsta pasaulinės dailės kanoną.
B3.1. Naudodamasis pagalba ir pagal pateiktus pavyzdžius vertina įvairių epochų vaizduojamosios ir taikomosios dailės kūrinius, iš dalies randa sąsają su kitų menų raiškos priemonėmis.	B3.2. Fragmentiškai stebi ir pagal pateiktus pavyzdžius vertina įvairių epochų ir meninių stilių vaizduojamosios ir taikomosios dailės kūrinius, palygina su kitų menų raiškos priemonėmis.	B3.3. Stebi ir pagal aptartus kriterijus vertina įvairių epochų ir meninių stilių vaizduojamosios ir taikomosios dailės kūrinius, palygina su kitų menų raiškos priemonėmis.	B3.4. Domisi istorine meno raida. Stebi ir savarankiškai vertina įvairių epochų ir meninių stilių vaizduojamosios ir taikomosios dailės kūrinius, palygina su kitų menų raiškos priemonėmis, pasako originalių nuomonių.
Pasiekimų sritis C. Dailės reiškinių (at)pažinimas socialiniuose kultūriniuose kontekstuose			
C1.1. Minimaliai analizuoja muziejų ir parodų kolekcijas,	C1.2. Paviršutiniškai analizuoja muziejų ir parodų kolekcijas, iš	C1.3. Analizuoja muziejų ir parodų kolekcijas, paaikškina,	C1.4. Savarankiškai analizuoja muziejų ir parodų kolekcijas,

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas

Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-03-0001

„Skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas“

naudodamasis pavyzdžiais fragmentiškai paaishkina, kaip jos atsiranda, kuo vertingos.	dalis paaishkina, kaip jos atsiranda, kokias menines, istorines ir bendruomenės vertybes perteikia.	kaip jos atsiranda, kokias menines, istorines ir bendruomenės vertybes perteikia.	išsamiai paaishkina, kaip jos atsiranda, kokias menines, istorines ir bendruomenės vertybes perteikia.
C2.1. Pagal pateiktą pavyzdį minimaliai analizuoja dailės reiškinius (didžiąją ir mažąją architektūrą, želdinius, dizainą, reklamą, švenčių apipavidalinimą ir kt.).	C2.2. Pagal pateiktą pavyzdį analizuoja ir išsako savo nuomonę apie dailės reiškinius (didžiąją ir mažąją architektūrą, želdinius, dizainą, reklamą, švenčių apipavidalinimą ir kt.).	C2.3. Analizuoja ir išsako savo nuomonę apie dailės reiškinius (didžiąją ir mažąją architektūrą, želdinius, dizainą, reklamą, švenčių apipavidalinimą ir kt.).	C2.4. Analizuoja, kritiškai vertina ir argumentuotai išsako savo nuomonę apie dailės reiškinius (didžiąją ir mažąją architektūrą, želdinius, dizainą, reklamą, švenčių apipavidalinimą ir kt.).
C3.1. Pagal pateiktą pavyzdį kuria vizualiąją mokyklos informaciją, iš dalies naudoja skaitmeninį turinį. Pakviestas dalyvauja parodose ir meninėse akcijose.	C3.2. Pakviestas kuria vizualiąją mokyklos informaciją, iš dalies naudoja skaitmeninį turinį. Dalyvauja parodose, prisideda prie meninių akcijų organizavimo	C3.3. Kuria vizualiąją mokyklos informaciją, naudoja skaitmeninį turinį. Apipavidalina savo kūrinius ir dalyvauja parodose. Bendradarbiauja ir prisideda prie meninių akcijų organizavimo.	C3.4. Kuria vizualiąją mokyklos informaciją, kūrybiškai pritaiko skaitmeninį turinį. Savarankiškai, įvairiais būdais, apipavidalina savo kūrinius ir aktyviai dalyvauja parodose. Bendradarbiauja ir prisideda prie meninių akcijų organizavimo.

8.5. 9-10 klasė. Pasiekimų lygių aprašas

Pasiekimų lygiai			
Pasiekimų sritis A. Dailės raiška			
I	II	III	IV
A1.1. Ne visada atranda vizualių idėjų kultūriniuose ar informaciniuose šaltiniuose, aplinkoje, keliais žodžiais nusako, ką norėtų kurti, dažnai neturi nuomonės,	A1.2. Pasirenka vizualią idėją iš nurodytų kultūrinių ir informacinių šaltinių, aplinkos, keliais žodžiais nusako ją žodžiu, paaishkina, kokius atlikimo būdus pasirinks.	A1.3. Savarankiškai pasirenka vizualią idėją iš įvairių kultūrinių ir informacinių šaltinių, aplinkos, pristato ją žodžiu, išsamiai paaishkina, kokius	A1.4. Savarankiškai ir tikslingai ieško idėjų savo kūrybai įvairiuose kultūriniuose ir informaciniuose šaltiniuose, aplinkoje, pasirenka keletą idėjų ir pristato jas žodžiu, išsamiai ir

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas

Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-03-0001

„Skaitmeninio ugdymo tūlėjimas“

kokius atlikimo būdus galėtų pasirinkti.		atlikimo būdus pasirinks.	argumentuotai paaiškina, kurią pasirinks ir kokiais atlikimo būdais įgyvendins.
A2.1. Taiko paprastas dailės technikas, nesiekia norimo rezultato.	A2.2. Pasirenka ir taiko nurodytas tradicines ir/ar mišrias dailės technikas, nesidomi autorinėmis technikomis, ne visada siekia norimo rezultato.	A2.3. Pasirenka ir taiko tradicines ir/ar mišrias dailės technikas, mėgina sukurti autorinę techniką ir siekia norimo rezultato.	A2.4. Tikslingai pasirenka ir taiko tradicines ir/ar mišrias dailės technikas, dažnai susikuria autorinę techniką ir nuosekliai siekia norimo rezultato.
A3.1. Paskatintas pasirenka sudominusius kūrybos principus ir meninės išraiškos priemones. Kuria pavienius darbus, neieško sąsajų su kitais menais.	A3.2. Pasirenka sudominusius kūrybos principus, meninės išraiškos priemones ir vaizdavimo būdus. Jungia darbus į ciklus, dalyvauja tęstiniuose projektuose, mėgina ieškoti sąsajų su kitais menais.	A3.3. Atiduoda pirmenybę pamėgtiems kūrybos principams tikslingai pasirinkdamas meninės išraiškos priemones ir vaizdavimo būdus. Jungia darbus į ciklus, kuria tęstinius projektus, ieško sąsajų su kitais menais.	A3.4. Savarankiškai tyrinėja šiuolaikinės raiškos įvairovę, atiduoda pirmenybę pamėgtiems kūrybos principams tikslingai pasirinkdamas meninės išraiškos priemones ir vaizdavimo būdus. Ieško originalios raiškos būdų, kuria savitus darbų ciklus ir tęstinius projektus, atranda sąsajų su kitais menais.
A4.1. Neparengia savo kūrybos aplanką. Mėgina žodžiu apibendrinti ir į(si)vertinti įgytą patirtį, nusako, kokias dailės raiškos priemones rinktųsi.	A4.2. Parengia savo kūrybos aplanką. Pristatydama keliais žodžiais nusako ir į(si)vertina įgytą patirtį, kokias dailės raiškos priemones ir būdus rinktųsi.	A4.3. Parengia ir pristato savo kūrybos aplanką. Analizuoja ir į(si)vertina įgytą patirtį, numato, kokias tradicines ir / ar šiuolaikines raiškos priemones, būdus rinktųsi.	A4.4. Savarankiškai parengia skaitmeninį savo kūrybos aplanką, taiko grafinio dizaino principus. Išsamiai jį pristato. Analizuoja ir argumentuotai į(si)vertina įgytą patirtį, numato, kokias tradicines ir / ar šiuolaikines raiškos priemones, būdus rinktųsi.
Pasiekimų sritis B. Dailės pažinimas ir interpretavimas			
B1.1. Vartoja paprastas dailės	B1.2. Skiria ir vartoja paprastus dailės	B1.3. Skiria ir tinkamai vartoja dailės	B1.4. Nuosekliai turtina savo dailės žodyną,

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas

Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-03-0001

„Skaitmeninio ugdymo tui gimimas“

2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

<p>sąvokas, nusako keletą dailės kūrinių meninių bruožų, neįvardija klasikinės ir šiuolaikinės dailės skirtumų.</p>	<p>terminus, apibūdina aptartus dailės kūrinių meninius bruožus, ne visada nusako klasikinės ir šiuolaikinės dailės skirtumus.</p>	<p>terminus, apibūdina dailės kūrinių meninius bruožus, klasikinės ir šiuolaikinės dailės skirtumus.</p>	<p>drąsiai vartoja dailės terminus, išsamiai apibūdina dailės kūrinių meninius bruožus, klasikinės ir šiuolaikinės dailės skirtumus, pasako originalių nuomonių.</p>
<p>B2.1. Neįvardija klasikinės, modernizmo ir postmodernizmo epochų architektūros ir dailės kūrinių skirtumų, savais žodžiais nusako jų vizualius bruožus.</p>	<p>B2.2. Įvardija klasikinės, modernizmo ir postmodernizmo epochų architektūros ir dailės kūrinių pagrindinius skirtumus, nusako vizualius jų bruožus.</p>	<p>B2.3. Lygina, skiria klasikinės, modernizmo ir postmodernizmo epochų architektūros ir dailės kūrinius, paaiškina jų meninius bruožus.</p>	<p>B2.4. Savarankiškai domisi dailės istorija. Lygina, skiria klasikinės, modernizmo ir postmodernizmo epochų architektūros ir dailės kūrinius, išsamiai paaiškina jų meninius bruožus, išsako originalių pastebėjimų.</p>
<p>B3.1. Savais žodžiais apibūdina mokytojo parinktų dailės, dizaino kūrinių, architektūros paminklų vizualius bruožus, dailininko kūrinių ypatumus.</p>	<p>B3.2. Vertina nurodytus dailės, dizaino kūrinius, architektūros paminklus, keliais žodžiais nusako vizualius bruožus, dailininko kūrinių ypatumus.</p>	<p>B3.3. Stebi ir vertina dailės, dizaino kūrinius, architektūros paminklus, apibūdina būdingus vizualius bruožus, dailininko individualaus kūrybinio stiliaus ypatumus.</p>	<p>B3.4. Savarankiškai analizuoja ir vertina dailės, dizaino kūrinius, architektūros paminklus, pasako originalių minčių apibūdinamas vizualius bruožus, dailininko individualaus kūrybinio stiliaus ypatumus.</p>
<p>Pasiekimų sritis C. Dailės reiškinių (at)pažinimas socialiniuose kultūriniuose kontekstuose</p>			
<p>C1.1. Paragintas savais žodžiais nusako dailės kolekcijų eksponavimo ypatumus, vaizdų poveikumą. Nevertina, kaip meno pažinimas gali turėti įtakos asmenybės formavimuisi.</p>	<p>C1.2. Paaškina aptartų dailės kolekcijų eksponavimo ypatumus, keliais žodžiais apibūdina vaizdų poveikumą. Išsako aptartą nuomonę dėl meno pažinimo įtakos asmenybės formavimuisi.</p>	<p>C1.3. Analizuoja ir paaškina klasikinės ir šiuolaikinės dailės kolekcijų eksponavimo ypatumus, vaizdų poveikumą. Apibūdina, kaip meno pažinimas gali turėti įtakos asmenybės formavimuisi.</p>	<p>C1.4. Savarankiškai domisi muziejų ekspozicijomis, analizuoja ir išsamiai paaškina klasikinės ir šiuolaikinės dailės kolekcijų eksponavimo ypatumus, išsako originalių pastebėjimų dėl vaizdų poveikumo. Argumentuotai paaškina, kaip meno pažinimas gali turėti</p>

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas

Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-03-0001

„Skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas“

			įtakos asmenybės formavimuisi.
C2.1. Remdamasis duotais pavyzdžiais, savais žodžiais nusako, kaip dailė sąveikauja su kitais menais.	C2.2. Remdamasis duotais pavyzdžiais pasako, kaip dailė funkcionuoja įvairiose kultūrinėse situacijose, kaip sąveikauja su kitais menais.	C2.3. Apibūdina, kaip dailė funkcionuoja įvairiose visuomeninėse ir kultūrinėse situacijose, kaip sąveikauja su kitais menais.	C2.4. Išsako savitą nuomonę, kaip dailė funkcionuoja įvairiose visuomeninėse ir kultūrinėse situacijose, išsamiai apibūdina, kaip dailė kaip sąveikauja su kitais menais.
C3.1. Nesidalija savo kūrybinėmis idėjomis. Pakviestas kartais dalyvauja kuriant vizualiąją mokyklos informaciją, naudoja skaitmeninį turinį.	C3.2. Paskatintas pasidalija savo kūrybinėmis idėjomis. Pakviestas dalyvauja parodose, kūrybiniuose projektuose ir kuriant vizualiąją mokyklos informaciją, naudoja skaitmeninį turinį.	C3.3. Dalijasi savo kūrybinėmis idėjomis. Kuria vizualiąją mokyklos informaciją, naudoja įvairias dailės technikas ir skaitmeninį turinį. Bendradarbiauja kūrybiniuose projektuose ir prisideda prie parodų ir meninių akcijų organizavimo.	C3.4. Nuolat dalijasi savo kūrybinėmis idėjomis. Kuria vizualiąją mokyklos informaciją, naudoja įvairias dailės technikas ir skaitmeninį turinį. Bendradarbiauja kūrybiniuose projektuose ir aktyviai prisideda prie parodų ir meninių akcijų organizavimo.